

Investointi 4:ssa vuoden 2022 aikana kehittäminen ja suunnittelutyö vuosille 2023-2025 sekä osallistuttiin kansallisen tason määrittelytyöhön. Työ on nimetty Vantaa- Kerava alueella Digitaaliset ratkaisut - projektiksi, johon kuuluu ohjata 1B osiota investointi 1 (HyväTerveyskeskus, HyväPerhekeskus ja Hyväikä) sekä yhteistyö investointi 2 (HyväHyte) kanssa.

Digitaalisten ratkaisujen osalta Vantaa-Kerava -alueella on kehitetty toimintaa aiemmin niin Rakenneuudistus- kuin ICT-muutosohjelman alla. Vuoden 2023 alussa koittava palvelujen järjestämisvastuun siirtyminen uusille hyvinvointialueille toi valtavat ICT-muutostarpeen mukanaan, jotta perusasiat saadaan kuntoon. Tämän tilanteen valossa ICT-valmiuksia täysin uusien ratkaisujen kehittämiseen on suunniteltu vasta hankkeen myöhemmiltä vuosilta (2023-2025), jotta voidaan varmistua turvallisesta yliheitosta hyvinvointialueen perusjärjestelmille. Tämä vaikutti syksyn 2022 projektoinnin toteutuksen mahdollisuuksiin.

Aiemmin aloitettua kehittämistyötä jatkettiin vuonna 2022 Vantaa – Kerava -alueella palvelupolkuihin soveltuvien ratkaisujen puitteissa. Valtakunnallisten toimijoiden ja alueiden yhteiseen suunnittelu-, määrittely- ja selvitysten tekemiseen osallistuttiin. Siirtymästä johtuen vuonna 2022 ei pystytty edistämään pilotointeja eikä teknisiä käyttöönottoja. Tilanne oli tunnistettu ja hakemuksessa vuodelle 2022, erityisesti sähköisen perhekeskuksen, omaolon, terveyskylän osalta. Tarkemmat aikataulut soveltuvien kansallisten ratkaisujen käyttöönotolle määritellään digitaalisten palveluiden toimeenpanosuunnitelman yhteydessä ja tarkennetaan vuonna 2023. THL:n ohjeistamana laadittiin yhtenäinen digitaalisten palveluiden kypsyystason arviointi, nykytilan kuvaus ja kehittämisen toimeenpanosuunnitelma. Tämä toimi pohjana vuosien 2023-2025 kehittämistoimenpiteiden suunnittelulle (alustavat tiekartat), seurannalle ja arvioinnille.

Kehittämisellä pyritään vastaamaan hyvinvointialueen palvelustrategian painopisteisiin: Toimimme yhdessä, Yhdessä osallistuen ja Hyvinvointia kasvattaen sekä digitaalisiin painopisteisiin: Kehitämme digitaalisia palveluja suunnitelmallisesti siten, että niistä muodostuu asiakkaan hyvinvointia ja ammattilaisten työtä tukeva kokonaisuus, edistämme sähköistä asiointia, sähköisiä ajanvarauksia ja etävastaan ottojen määrää.

Tavoitteet

Kansallinen tavoite: Osuus sosiaali- ja terveydenhuollon kontakteista, jotka hoidetaan etänä sähköisin välinein (puhelin, chat, etäpalvelut) ja indikaattori: 35 % kontakteista hoidetaan etänä sähköisin välinein (puhelin, chat, etäpalvelut. Kvartaali 4 / 2025 mennessä). Kaikki tehty valmistelu ja kehittämistyö vuoden 2022 aikana on tähdännyt tavoitteen saavuttamiseksi.

Hankkeen tavoitteet:

Hankkeessa edistetään hoitoon pääsyä myös ottamalla käyttöön hoitotakuuta edistäviä palvelumuotoiltuja digitaalisia innovaatioita. Näiden ratkaisujen avulla asukkaan palveluihin pääsyn digitaalinen kynnys madaltuu ja niiden käyttäminen sujuvoituu, niin ammattilaisen kuin asukkaan hoitopolulla ja -prosesseissa. Tätä tavoitetta edistettiin osallistumalla kansalliseen ja alueelliseen digitaalisten palvelujen kehittämistyöhön, analysoimalla nykyisten järjestelmien kyvykkyksiä palvella erityisesti haavoittuvassa asemassa olevia asiakkaita ja valmistelemalla 2023-2025 tapahtuvaa teknistä sekä toiminnallista kehitystyötä. Siirtymän ja palvelujen harmonisoinnin vuoksi ammattilaisen kuin asukkaan hoitopolkujen ja -prosessien kuvaaminen sekä dokumentointi on kesken, joten myös yksityiskohtaisten kansalaisten digitaalisten hoito- ja hoivapolkujen kuvaaminen oli mahdotonta ja tavoite jäi osittain saavuttamatta.

Tavoitteena on, että monialaisten palveluiden integroitujen toimintamallien ja digitaalisten palveluiden käyttöönotto osana sosiaali- ja terveydenhuollon uudistusta on toteutettu Vantaa-Keravan hyvinvointialueella vuoden 2024 loppuun mennessä. Tätä tavoitetta edistettiin suunnitelman mukaisesti nykytilanne kuvauksen ja kypsyysarvion pohjalta tehdyn toteutussuunnitelman muodossa, josta syntyi alustavat toteutuksen tiekartat (roadmap) vuosille 2023-2025. Niissä yhdistyy digitaalisten palvelujen kehittäminen nykyisten järjestelmien ja kansallisten sekä alueellisten innovaatioiden osalta. Siirtymän ja lyhyen projektiajan vuoksi ei pystytty konkreettisia pilotteja ja teknisiä muutoksia tekemään.

Tuotokset

Keskeisimpinä tuotoksina ovat THL:n ohjaama nykytilakuvaus ja kypsyysarvio ja siihen perustuva toimenpanosuunnitelma yhdistettynä investointien 1 ja 2 tavoitteisiin, valittujen digitaalisten palvelujen kehittämisalueittain tarkennetut nykytilannekuvaukset erityisesti haavoittuvine ryhmien osalta sekä niihin liittyvien yhteisten kehittämistarpeiden alustavat tiekartat 2023-2025, jotka vaativat tarkennuksia HVA:n tilanteen ja päätösten perusteella vuonna 2023 sekä rahoittajan vaatimien kansallisten yhteiskehittämisen tulokset (Omaperhe, Terveyskylä, sähköinen ajanvaraus, kansallinen ASPA). Nämä tuotokset ovat pohja tulevina vuosina tehtäville kehittämistoimenpiteille ja mahdollisille tekniselle käyttöönotoille koskien kansallista tavoitetta ja indikaattoria etäpalveluille. Konkreettisia pilotteja ja teknisiä muutoksia sekä ammattilaisten koulutuksia ei pystytty tekemään siirtymästä johtuen.

Yhteiskäyttökäytännöt

Keskeiset tavoitteet ja toimenpiteet

Keskeiset hyödyt

Keskeisimpänä hyötynä oli että HVA:lla (johto, tietohallinto ja toimialat) on syntynyt selkeä käsitys nykyisistä digitaalisista palveluista ja niihin liittyvistä ammattilaisen digitaalisista järjestelmistä, joiden pohjalta voidaan kehittää tarvittavat palvelut. Tilannekuva Front-end (sähköinen asiointi) järjestelmien kyvykkyyksistä palvella haavoittavissa asemassa olevia ryhmiä tukee niiden kehittämistä ryhmäkohtaisesti ja kansalaisten sujuvien digitaalisten polkujen rakentamista. Myös analyysi kansalaisen digituen kehittämisestä tukee kansalaisten tarpeita. Digitaalisia etävastaanottoja ja konsultaatio kanavia HVA:n toimialojen ja ESH:n kesken voidaan kehittää ammattilaisten työtä ja resursseja edistäen. Analyysi ammattilasten digitaalistenjärjestelmien osaamisen kehittämistä antaa pohjan tarvittavalle osaamisen kehittämiselle 2023-25.

Keskeiset haasteet ja toimenpiteet

Riippuvuudet

Keskeiset yhteyspinnat ovat investointi 1 ja 2 tavoitteisiin, jotka kuvaavat prosesseja, määrittävät kehittämistarpeita tarpeita yhdessä toimialojen kanssa digitaalisen palvelujen ja ammattilaisten digitaalisten järjestelmien osalta. Toimivat myös järjestelmien toiminnallisten käyttöönottojen toteuttajina investointi 4 tukemana.

Muita yhdyspintoja olivat muut ulkopuolista rahoitusta saavat projektit, joiden kanssa oli hankkeessa varmistettu, ettei tehdä päällekkäistä työtä, mutta voidaan hankkeiden päätyttyä hyödyntää niistä syntyviä tuloksia kokonaisarkkitehtuurin ja -kehittämisen osalta.

Keskeinen riippuvuus toiminnan kannalta on hyvinvointialueelle syntyvä digistrategia ja tietohallinto sekä tietohallinnon kyvykkyys (resurssit ja aikataulut) toteuttaa järjestelmien kehittämistä. Myös toimialojen kyky (resurssit ja aikataulu) siirtymän jälkeen vastata toiminnalliseen muutokseen sekä tukea järjestelmien käyttöönottoja.

Keskeisiä riippuvuuksia ovat kansallisen ja alueellisen yhteiskehittämisen eteneminen sekä niistä syntyvät käyttökäytännöt ja niiden soveltaminen palvelun luotettavuus hankkeen jälkeen sekä niiden tekniset